

Utrikesutskottets betänkande 2021/22:UU7

Mänskliga rättigheter ur ett tematiskt perspektiv

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden. I detta betänkande behandlar utskottet motionsyrkanden från allmänna motionstiden under riksmötena 2018/19, 2019/20, 2020/21 och 2021/22 om mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer. Utskottet har valt att behandla dessa frågor utifrån ett tematiskt perspektiv.

Betänkandet innehåller 19 reservationer (M, SD, C, V, KD, L).

Behandlade förslag

Ett motionsyrkande från allmänna motionstiden 2018/19.

Ett motionsyrkande från allmänna motionstiden 2019/20.

Cirka 40 motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2020/21.

Cirka 80 motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2021/22.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	4
Redogörelse för ärendet	7
Ärendet och dess beredning.....	7
Bakgrund	7
Utskottets överväganden.....	8
Övergripande om folkrätt, mänskliga rättigheter och rättsstatens principer	8
Brott mot mänskligheten	11
Demokrati och yttrandefrihet, inklusive organisationsfrihet	12
Kvinnors rättigheter.....	15
Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter.....	17
Rättigheter för personer som tillhör etniska och religiösa minoriteter samt urfolks rättigheter.....	20
Övriga frågor	22
Motioner som bereds förenklat.....	24
Reservationer	25
1. Övergripande om folkrätt, mänskliga rättigheter och rättsstatens principer, punkt 1 (M)	25
2. Övergripande om folkrätt, mänskliga rättigheter och rättsstatens principer, punkt 1 (SD).....	26
3. Övergripande om folkrätt, mänskliga rättigheter och rättsstatens principer, punkt 1 (C)	27
4. Övergripande om folkrätt, mänskliga rättigheter och rättsstatens principer, punkt 1 (V)	28
5. Brott mot mänskligheten, punkt 2 (M)	29
6. Brott mot mänskligheten, punkt 2 (SD).....	29
7. Brott mot mänskligheten, punkt 2 (V)	30
8. Demokrati och yttrandefrihet, inklusive organisationsfrihet, punkt 3 (M).....	31
9. Demokrati och yttrandefrihet, inklusive organisationsfrihet, punkt 3 (C)	32
10. Demokrati och yttrandefrihet, inklusive organisationsfrihet, punkt 3 (V)	32
11. Kvinnors rättigheter, punkt 4 (SD)	34
12. Kvinnors rättigheter, punkt 4 (V)	34
13. Kvinnors rättigheter, punkt 4 (L).....	35
14. Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter, punkt 5 (V)	36
15. Rättigheter för personer som tillhör etniska och religiösa minoriteter samt urfolks rättigheter, punkt 6 (SD).....	37
16. Rättigheter för personer som tillhör etniska och religiösa minoriteter samt urfolks rättigheter, punkt 6 (V).....	38
17. Rättigheter för personer som tillhör etniska och religiösa minoriteter samt urfolks rättigheter, punkt 6 (KD)	39
18. Övriga frågor, punkt 7 (M).....	39
19. Övriga frågor, punkt 7 (V).....	40
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	42
Motion från allmänna motionstiden 2018/19	42

Motion från allmänna motionstiden 2019/20	42
Motioner från allmänna motionstiden 2020/21	42
Motioner från allmänna motionstiden 2021/22	46
<i>Bilaga 2</i>	
Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet	55

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Övergripande om folkrätt, mänskliga rättigheter och rättsstatens principer

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:1304 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 11,
2021/22:2568 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkandena 2 och 3,
2021/22:2589 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkandena 7 och 16,
2021/22:3246 av Kerstin Lundgren m.fl. (C) yrkande 46,
2021/22:3777 av Hans Wallmark m.fl. (M) yrkandena 16 och 21 samt
2021/22:4211 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkande 21.

Reservation 1 (M)

Reservation 2 (SD)

Reservation 3 (C)

Reservation 4 (V)

2. Brott mot mänskligheten

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:689 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 3,
2020/21:1304 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 2,
2021/22:2555 av Björn Söder m.fl. (SD) yrkande 3 och
2021/22:3777 av Hans Wallmark m.fl. (M) yrkandena 9 och 14.

Reservation 5 (M)

Reservation 6 (SD)

Reservation 7 (V)

3. Demokrati och yttrandefrihet, inklusive organisationsfrihet

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:1304 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 6,
2020/21:3204 av Hans Wallmark m.fl. (M) yrkande 22,
2021/22:2588 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkande 3,
2021/22:2589 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkandena 11 och 18,
2021/22:3246 av Kerstin Lundgren m.fl. (C) yrkande 45,
2021/22:3777 av Hans Wallmark m.fl. (M) yrkandena 11 och 12 samt
2021/22:4211 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkande 10.

Reservation 8 (M)

Reservation 9 (C)

Reservation 10 (V)

4. Kvinnors rättigheter

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:674 av Sara Gille m.fl. (SD) yrkandena 2 och 3,
2020/21:1304 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 3,

2021/22:2589 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkandena 1 och 10 samt
2021/22:3995 av Joar Forssell m.fl. (L) yrkande 7.

Reservation 11 (SD)

Reservation 12 (V)

Reservation 13 (L)

5. Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:170 av Yasmine Posio m.fl. (V) yrkande 12,

2020/21:1304 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 12,

2021/22:2588 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkande 9,

2021/22:2589 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkande 2 och

2021/22:3882 av Gudrun Brunegård m.fl. (KD) yrkande 28.

Reservation 14 (V)

6. Rättigheter för personer som tillhör etniska och religiösa minoriteter samt urfolks rättigheter

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:2776 av Lars Adaktusson m.fl. (KD) yrkande 37,

2021/22:2574 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 12,

2021/22:2589 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkandena 5 och 6,

2021/22:3883 av Lars Adaktusson m.fl. (KD) yrkande 37 och

2021/22:4211 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkandena 13 och 19.

Reservation 15 (SD)

Reservation 16 (V)

Reservation 17 (KD)

7. Övriga frågor

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:1304 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 5,

2021/22:2588 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkande 8,

2021/22:2589 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkande 15 och

2021/22:3777 av Hans Wallmark m.fl. (M) yrkande 22.

Reservation 18 (M)

Reservation 19 (V)

8. Motioner som bereds förenklat

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

Stockholm den 24 mars 2022

På utrikesutskottets vägnar

Kenneth G Forslund

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Kenneth G Forslund (S), Hans Wallmark (M), Hans Rothenberg (M), Markus Wiechel (SD), Jamal El-Haj (S), Kerstin Lundgren (C), Björn Söder (SD), Diana Laitinen Carlsson (S), Lars Adaktusson (KD), Alexandra Völker (S), Aron Emilsson (SD), Maria Ferm (MP), Magnus Ek (C), Anders Österberg (S), Boriana Åberg (M), Yasmine Posio (V) och Maria Nilsson (L).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I detta betänkande behandlar utskottet motionsyrkanden om mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer från allmänna motionstiden 2018/19, 2019/20, 2020/21 och 2021/22. Av yrkandena behandlas ca 70 motionsyrkanden i förenklad ordning i enlighet med promemorian Förenklad motionsberedning under valperioden 2018–2022 som utrikesutskottet fastställde i oktober 2018. Dessa yrkanden återfinns i bilaga 2. Motionärernas förslag till riksdagsbeslut finns i bilaga 1.

Utskottet har i detta betänkande valt att behandla frågor om mänskliga rättigheter utifrån ett tematiskt perspektiv. Områdena för behandling är valda utifrån motionsyrkandenas innehåll. Utskottet bereder under innevarande riksmöte även ett betänkande om situationen i vissa länder och regioner när det gäller de mänskliga rättigheterna.

Frågor om mänskliga rättigheter och demokrati tas regelbundet upp till diskussion vid utskottets sammanträden, inkommande och utgående besök och resor. Den 14 maj 2020 informerade kabinetssekreterare Robert Rydberg m.fl. utskottet om EU:s handlingsplan för mänskliga rättigheter och demokrati 2020–2024. Den 29 april 2021 informerade utrikesminister Ann Linde m.fl. utskottet om sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter. Samma dag informerades utskottet av Kevin Casas-Zamora, chef för IDEA (Institute on Democracy and Electoral Assistance), om institutets rapport om covid19-pandemins konsekvenser för demokrati och mänskliga rättigheter. Den 18 november 2021 informerade ambassadör Cecilia Ruthström-Ruin m.fl. utskottet om den amerikanske presidenten Bidens demokratioffensiv.

Bakgrund

Utrikesutskottet bereder under varje mandatperiod flera betänkanden med särskilt fokus på mänskliga rättigheter. Tidigare under mandatperioden har utskottet behandlat mänskliga rättigheter i betänkandena 2019/20:UU15 Mänskliga rättigheter och 2020/21:UU7 Yttrandefrihet.

Utskottets överväganden

Övergripande om folkrätt, mänskliga rättigheter och rättsstatens principer

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår övergripande motionsyrkanden om folkrätt, mänskliga rättigheter och rättsstatens principer.

Jämför reservation 1 (M), 2 (SD), 3 (C) och 4 (V).

Motionerna

I kommittémotion 2021/22:3246 av Kerstin Lundgren m.fl. (C) yrkande 46 anförs att Sverige ska driva att FN under kommande år ska intensifiera dialogen kring och följa upp arbetet med att upprätthålla mänskliga fri- och rättigheter så som de definierats i FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna. I kommittémotion 2021/22:3777 av Hans Wallmark m.fl. (M) yrkande 16 anförs att Sverige ska, i de internationella organisationer där Sverige är medlem inklusive EU, vara en stark och tydlig röst för rättsstatens principer. I samma motion yrkande 21 anförs att Sveriges regering aktivt bör arbeta för att rättsstatens principer, mänskliga rättigheter och utveckling samt tillväxt ska utgöra självklara beståndsdelar i det internationella arbetet för att genomföra Agenda 2030. I motion 2021/22:4211 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkande 21 anförs att Sverige inom sin och EU:s utrikes- och handelspolitik behöver ställa skarpare krav och villkor för att driva på det globala klimatarbetet, bevara biologisk mångfald, främja demokrati och mänskliga rättigheter, stärka djurskyddet och minska de globala klyftorna. I kommittémotion 2021/22:2589 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkande 16 anförs att Sverige inom FN och i bilaterala kontakter med Guatemala bör verka för att en antikorrupsionskommission återigen får mandat i Guatemala.

I partimotion 2020/21:1304 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 11 anförs att Sverige bör verka som enskilt land samt inom EU och FN för att Somalia upphör med att avrätta fångar och döma människor till döden. I kommittémotion 2021/22:2589 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkande 7 anförs att Sverige såväl som enskilt land som inom EU och FN bör verka för att USA förbjuder dödsstraff.

I kommittémotion 2021/22:2568 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 2 anförs att regeringen bör se över möjligheten för legitima folkambassader att överta fysisk egendom från illegitima ambassader. I samma motion yrkande 3 anförs att regeringen bör se över möjligheten att utfärda diplomatiska id-kort till representanter för folkambassader. Motionen syftar bl.a. på de

folkambassader som oppositionen i Venezuela och Belarus har upprättat i andra länder.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill inledningsvis framhålla att värnandet av de mänskliga rättigheterna är en hörnsten i Sveriges samlade utrikespolitik. De mänskliga rättigheterna är en central del av folkrätten och en förutsättning för upprätthållandet av fred och säkerhet samt för en rättvis, jämställd och hållbar utveckling. Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer är också grundförutsättningar för genomförandet av Agenda 2030. Utskottet vill understryka FN:s centrala roll när det gäller mänskliga rättigheter utifrån att FN är det enda världsomspännande mellanstatliga forumet för normutveckling och tillsyn när det gäller efterlevnaden av de mänskliga rättigheterna.

De mänskliga rättigheterna är centrala såväl i definition som i upprätthållandet av demokrati och rättsstatens principer. Samtidigt är de beroende av demokratiska och rättsstatliga system för att kunna åtnjutas fullt ut. I FN:s allmänna förklaring om mänskliga rättigheter från 1948 slås det bl.a. fast att de mänskliga rättigheterna skyddas genom rättsstatens principer. Lissabonfördraget fastslår att EU i unionens externa relationer ska verka för bl.a. demokrati, rättsstatens principer och de mänskliga rättigheternas universalitet och odelbarhet. Utskottet ser EU som en central aktör i det globala arbete som rör mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer.

När det gäller motionsyrkandet om skarpare krav i Sverige och EU:s utrikes- och handelspolitik anser utrikesutskottet att EU behöver fortsätta att bedriva en progressiv handelspolitik som bidrar till miljömässig, ekonomisk och social hållbarhet, liksom till arbetet mot klimatförändringar och för Agenda 2030. Detta är också en uppfattning som delas av näringsutskottet i betänkande 2020/21:NU13.

Utskottet konstaterar att Agenda 2030 genomsyras av ett rättighetsperspektiv som säkrar alla individers politiska och medborgerliga rättigheter, likväl som de ekonomiska, sociala och kulturella rättigheterna. Detta kommer till uttryck i den centrala principen om att ingen ska lämnas utanför. Även om Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling saknar ett uttryckligt mål om mänskliga rättigheter och demokrati har samtliga mål en koppling till olika aspekter av de mänskliga rättigheterna. Utskottet delar regeringens strävan att ha en högre ambition än Agenda 2030 när det gäller arbetet för demokrati och mänskliga rättigheter (prop. 2019/20:188 Sveriges genomförande av Agenda 2030). Delmålen i Agenda 2030 är därmed vägledande men bör ses som en lägsta nivå.

När det gäller ett yrkande om korruption konstaterar utskottet i enlighet med betänkande 2019/20:UU15 att korruption är ett hinder för utveckling och bidrar till att förvärra fattigdom och situationen när det gäller mänskliga rättigheter, miljöhänsyn och arbetsvillkor. Vidare är korruption ett hinder för

att uppnå de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030. Utskottet konstaterar att riksdagen har godkänt FN:s konvention mot korruption (bet. 2006/07:JuU12, rskr. 2006/07:149). Ett av målen i regeringens strategi för Sveriges utvecklingssamarbete när det gäller arbetet med de mänskliga rättigheterna, demokrati och rättsstatens principer 2018–2022 är minskad korruption samt ökad transparens och ansvarstagande. Utskottet anser i likhet med tidigare uttalanden att det är angeläget att kampen mot korruption är en prioriterad fråga för regeringen (bet. 2019/20:UU15).

Utskottet anser i likhet med tidigare betänkanden (senast i bet. 2019/20:UU15) att dödsstraffet är en kränkning av de mest grundläggande mänskliga rättigheterna och utgör ett omänskligt, grymt och oåterkalleligt straff som inte har någon plats i en modern rättsordning. Utskottet fördömer därför tillämpningen av dödsstraff var det än tillämpas. Utskottet stöder de riktlinjer som EU har antagit för att avskaffa dödsstraffet globalt. Utskottet framhåller vidare att avskaffandet av dödsstraff är en prioriterad fråga i svensk utrikespolitik.

Folkrätten reglerar också diplomatiska förbindelser. När det gäller motionsyrkanden om att se över möjligheten för s.k. legitima folkambassader att ta över fysisk egendom från illegitima ambassader samt möjligheten att utfärda diplomatiska id-kort till representanter för folkambassader vill utskottet hänvisa till Wienkonventionen. Enligt Wienkonventionen om diplomatiska förbindelser (SÖ 1967:1) sker upprättandet av diplomatiska relationer mellan stater genom ömsesidigt samtycke. Det är den sändande staten som utser sina diplomater och Wienkonventionen är inte tillämplig på andra personer än de som den sändande staten har utsett och anmält till den mottagande staten. Enligt artikel 22 i Wienkonventionen ska en beskickningslokal vara okränkbar. Företrädare för den mottagande staten har inte rätt att bereda sig tillträde till en beskickningslokal utan beskickningschefens medgivande. En beskickningslokal får inte bli föremål för husrannsakan eller beslag eller exekutiva åtgärder. Enligt Wienkonventionen har vidare den mottagande staten en skyldighet att vidta alla lämpliga åtgärder för att skydda beskickningslokalerna mot varje form av intrång eller skadegörelse och för att hindra att beskickningens frid störs eller dess värdighet kränks. Utskottet konstaterar sammanfattningsvis att det finns starka skäl att välja andra verktyg än de diplomatiska relationerna om Sverige av något skäl vill markera avståndstagande till ett lands politiska ledning.

Därmed avstyrker utskottet motionerna 2020/21:1304 yrkande 11, 2021/22:2568 yrkandena 2 och 3, 2021/22:2589 yrkandena 7 och 16, 2021/22:3246 yrkande 46, 2021/22:3777 yrkandena 16 och 21 samt 2021/22:4211 yrkande 21.

Brott mot mänskligheten

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om brott mot mänskligheten.
Jämför reservation 5 (M), 6 (SD) och 7 (V).

Motionerna

I partimotion 2020/21:1304 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 2 anförs att Sverige bör verka som enskilt land och som medlem i EU och FN för att fler personer som bryter mot de mänskliga rättigheterna ska ställas inför rätta för sina handlingar. Även i kommittémotion 2021/22:3777 av Hans Wallmark m.fl. (M) yrkande 9 anförs att Sverige ska arbeta för att de allra allvarligaste brotten mot mänskligheten ska föras fram för avgörande i Internationella brottmålsdomstolen (ICC). Vidare anförs i samma motion yrkande 14 att Sverige bör verka inom sina internationella relationer för att de länder som utsätter sin befolkning för folkmord, brott mot mänskligheten och krigsbrott ska ställas till svars för sitt handlande.

I kommittémotionerna 2020/21:689 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 3 och 2021/22:2555 av Björn Söder m.fl. (SD) yrkande 3 anförs att regeringen ska erkänna den framtvingade svälten i Ukraina 1932–1933 som ett folkmord.

Utskottets ställningstagande

I Romstadgan för Internationella brottmålsdomstolen (Romstadgan, SÖ 2002:59) finns regler om lagföring av enskilda för de allvarligaste internationella brotten enligt folkrätten. Vissa handlingar är så allvarliga att de alltid är brottsliga, oavsett var de begås och oavsett hur den stat på vars territorium handlingarna begås betraktar handlingarna. Även om alla stater har rätt att åtala och döma för de allra grävsta internationella brotten har det historiskt visat sig att personer ansvariga för sådana brott många gånger undgått lagföring och att brottsoffer inte fått gottgörelse. Internationella brottmålsdomstolens (International Criminal Court, ICC) uppgift är att pröva åtal mot enskilda personer för de mest allvarliga internationella brotten. Domstolen har domsrätt över folkmord, brott mot mänskligheten, krigsförbrytelser och aggressionsbrott. Genom att motverka enskilda personers straffrihet för internationella brott och att verka för brottsoffers rätt till gottgörelse främjar ICC genomdrivandet av och respekten för den internationella humanitära rätten och de mänskliga rättigheternas universalitet. Domstolen har möjlighet att lagföra brott som begåtts av medborgare till en statspart eller brott som begåtts på en statsparts territorium. Domstolen kan också ha domsrätt över icke-statsparter, om FN:s säkerhetsråd hänskjuter en situation till domstolen. Utskottet understryker vikten av att Sverige stöder

Internationella brottmålsdomstolens arbete genom att verka för att fler stater ska ansluta sig till domstolen. Vidare bör Sverige aktivt verka för att stater och internationella organisationer ska samarbeta fullt ut med ICC så att domstolen kan uppfylla sitt mandat att bekämpa straffrihet för förövare och ge gottgörelse till brottsoffer samt fortsätta verka för principerna om bekämpande av straffrihet för allvarliga internationella brott och likhet inför lagen oavsett var och av vem brotten begås.

När det gäller motionsyrkandet om att erkänna svälten i Ukraina 1932–1933 som ett folkmord vill utskottet påminna om sitt tidigare ställningstagande när det gäller erkännande av folkmord (senast uttryckt i bet. 2020/21:UU15), nämligen att det i princip inte ankommer på riksdagen som ett representativt organ att göra folkrättsliga ställningstaganden. Utskottets principiella uppfattning är alltså att det är genom forskning, fri debatt och rättsliga prövningar som det avgörs hur historiska händelser och förlopp ska definieras.

Därmed avstyrker utskottet motionerna 2020/21:689 yrkande 3, 2020/21:1304 yrkande 2, 2021/22:2555 yrkande 3 och 2021/22:3777 yrkandena 9 och 14.

Demokrati och yttrandefrihet, inklusive organisationsfrihet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om demokrati och yttrandefrihet, inklusive organisationsfrihet.

Jämför reservation 8 (M), 9 (C) och 10 (V).

Motionerna

I kommittémotion 2020/21:3204 av Hans Wallmark m.fl. (M) yrkande 22 anförs att regeringen bör prioritera bekämpningen av våldsbejakande islamism.

I kommittémotion 2021/22:3246 av Kerstin Lundgren m.fl. (C) yrkande 45 anförs att Sverige inom ramen för fler multilaterala samarbetsstrukturer ska försöka forma koalitioner med likasinnade demokratiska länder som gemensamt kan utgöra en motvikt mot de allt tydligare auktoritära strömningar som genomsyrar internationella samarbetsstrukturer. I kommittémotion 2021/22:2589 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkande 18 anförs att regeringen bör återkomma med hur demokratisatsningen särskilt ska riktas mot El Salvador.

I kommittémotion 2021/22:2589 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkande 11 anförs att Sverige bör verka bilateralt och som medlem i FN och EU för att yttrande- och pressfriheten ska stärkas i Mexiko. I motion 2021/22:4211 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkande 10 anförs att regeringen

bör stödja och skydda försvarare av mänskliga rättigheter, aktivister, kulturarbetare och journalister samt klimat- och kvinnorrättsaktivister. I kommittémotion 2021/22:3777 av Hans Wallmark m.fl. yrkande 12 anförs att Sverige i sina internationella relationer bör verka för att medier ska förbli fria, att journalister inte ska drabbas av förföljelse samt i de fall journalister är fängslade att dessa ska frigges. I samma motion yrkande 11 anförs att Sverige aktivt bör verka för den fria tanken och akademisk frihet via de internationella organisationer där Sverige är verksam.

I partimotion 2020/21:1304 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 6 anförs att Sverige bör verka som enskilt land och som medlem i EU och FN för att stärka de fackliga rättigheterna och stödet till fackliga organisationer på Afrikas horn. I kommittémotion 2021/22:2588 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkande 3 anförs att Sverige bör verka som enskilt land och som medlem i FN och EU för att stärka de fackliga rättigheterna och öka stödet till fackliga organisationer i Iran och Centralasien.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill inledningsvis i likhet med tidigare betänkanden (senast i bet. 2019/20:UU15) framhålla att demokrati är det styrelseskick som ger människor störst möjlighet att påverka samhället och sina egna liv och som skapar bäst förutsättningar att värna och stärka respekten för de mänskliga rättigheterna och rättsstatens principer. Demokratiska samhällen är också en förutsättning för en ekonomiskt, miljömässigt och socialt hållbar utveckling.

I likhet med i betänkande 2020/21:UU7 vill utskottet framhålla att yttrande- och åsiktsfrihet är en förutsättning för ett demokratiskt samhälle. Att yttrandefriheten respekteras är en förutsättning för individens möjligheter att delta aktivt i politiska processer och att engagera sig i samhällsfrågor. Respekten för yttrande- och åsiktsfriheten är också en grundförutsättning för att en rad andra fri- och rättigheter ska kunna åtnjutas såsom församlings- och föreningsfriheten, religionsfriheten och rätten till utbildning.

När det gäller motionsyrkandet om våldsbejakande islamism anser utskottet att våldsbejakande islamism liksom andra våldsbejakande ideologier är ett hot mot demokratiska samhällen och att sådana ideologier ska bekämpas med full kraft. Våldsbejakande extremism bör bemötas genom ett kompromisslöst försvar av demokratiska normer och institutioner och i full solidaritet med de länder som drabbas och hotas av terrorism. Personer som har medverkat till brott relaterade till terrorism ska ställas till svars och dömas för sina handlingar.

I likhet med i betänkande 2019/20:UU4 vill utskottet understryka vikten av att regeringen motverkar försök att undergräva det multilaterala samarbetet för de mänskliga rättigheterna genom förstärkt samarbete inom EU och med likasinnade. Auktoritära stater har blivit allt skickligare på att undergräva och omtolka bindande konventioner och vedertagna begrepp och normer, vilket har lett till ett ifrågasättande av de mänskliga rättigheternas giltighet på många

platser i världen. Regeringen bör i samarbete med EU och likasinnade länder vara en stark röst för värnandet av de mänskliga rättigheterna, människorättsförsvarare och processerna inom vilka människorättskränkningar hanteras samt upprätthålla principen om att de mänskliga fri- och rättigheterna är universella och odelbara och värna den existerande rättsliga terminologin inom FN-systemet.

För tre år sedan lanserade regeringen en demokratisatsning i utrikespolitiken. Regeringen har uppgett att denna gränsöverskridande demokratisatsning syftar till att mota tillbaka auktoritära strömningar och främja demokrati i hela världen. I sammanhanget kan även nämnas att Sverige stöder den av USA initierade demokratisatsningen som inleddes med toppmötet för demokrati den 9–10 december 2021.

Utskottet delar regeringens ambition, dvs. att i alla sammanhang stå upp för demokratiska principer, växla upp det utvecklings-samarbete som syftar till att stärka demokrati och låta demokratiperspektivet genomsyra utrikesförvaltningens arbete och spänna över den samlade utrikespolitiken.

Utskottet framhåller såsom i betänkande 2019/20:UU15 att ett livskraftigt och pluralistiskt civilsamhälle, som ges utrymme att verka självständigt, är en förutsättning för ett demokratiskt samhälle. Utskottet ser med oro på att civilsamhällets utrymme begränsas i vissa länder genom repressiv lagstiftning, genom åtgärder som med terrorismbekämpning och nationell säkerhet som motiv är avsedda att motverka demokratiska rörelser eller politisk opposition, genom administrativa åtgärder som försvårar möjligheterna till finansiering samt genom våld eller hot om våld. Begränsningar av det civila samhällets handlingsutrymme innebär att en rad mänskliga rättigheter kränks, inte minst yttrande- och mötesfriheten. Utskottet betonar vikten av att stödja civilsamhällets organisationer och aktörer för att stärka demokratin och människors deltagande. Civilsamhällets utrymme är och ska fortsätta vara ett viktigt ämne för Sveriges relationer inom multilaterala organisationer samt med andra länder.

Utskottet understryker vidare att människorättsförsvarare är centrala för upprätthållandet av ett livskraftigt civilsamhälle, och därmed för ett demokratiskt politiskt system, och ser med oro på att många stater försvårar människorättsförsvarares arbete. Det är av största vikt att uppmärksamma och fortsätta att stödja enskilda människorättsförsvarare.

Det är en del av regeringens demokratisatsning att främja yttrandefrihet och att stödja journalisters möjligheter att verka fritt. Sverige har varit involverat i det internationella arbetet kring stärkandet av journalisters säkerhet och respekt för yttrandefrihet och mediefrihet. Regeringen lägger även stort fokus på dessa frågor i internationella forum. I februari 2022 anslöt sig Sverige till den globala mediefrihetskoalitionen Media Freedom Coalition (MFC). Sverige stöder vidare en mängd olika insatser för pressfrihet och journalisters säkerhet. Sverige är den största givaren av frivilliga bidrag till Unesco och detta stöd går till Unescos arbete inom utbildning, press- och yttrandefrihet och konstnärlig frihet. Sverige stöder också andra delar av Unescos

verksamhet. Inom det internationella utvecklingssamarbetet satsar regeringen medel för att arbeta med demokrati och stärka pressfriheten, inte minst i länder i Östeuropa. Därmed förbättras också möjligheten för människor i dessa länder att få tillgång till fri och oberoende journalistik.

När det gäller motionsyrkandet om akademisk frihet konstaterar utskottet att det inte finns någon vedertagen definition av akademisk frihet. Utbildningsutskottet har i sitt betänkande 2020/21:UbU16 definierat akademisk frihet enligt följande:

Att fritt kunna söka och sprida kunskap samt att fritt kunna vetenskapligt granska olika företeelser i samhället utgör grunden för det som brukar kallas akademisk frihet. Den akademiska friheten är en förutsättning för att lärosäten ska kunna utföra sitt uppdrag med kvalitet och trovärdighet och därmed leva upp till de höga krav som samhället ställer.

Utskottet konstaterar att det är av central betydelse att Sverige genom sin utrikespolitik verkar för att den akademiska friheten skyddas och säkerställs.

Utskottet konstaterar att respekt för fackliga rättigheter är centralt för ett demokratiskt samhälle och för minskad fattigdom och ojämlikhet. Rättsstatens principer, yttrandefrihet, pressfrihet och demokratiska offentliga institutioner är väsentliga förutsättningar för att kunna hävda föreningsfrihet och rätten till kollektiva förhandlingar för arbetsmarknadens parter. Utskottet vill understryka vikten av att regeringen verkar för att stater ratificerar Internationella arbetsorganisationens (ILO) kärnkonventioner. Utskottet konstaterar även att Sverige är en betydande givare till ILO. Vidare konstaterar utskottet att övervakningen när det gäller tillämpningen av ratificerade konventioner sker genom regelbunden rapportering från de konventionsanslutna ländernas regeringar.

Därmed avstyrker utskottet motionerna 2020/21:1304 yrkande 6, 2020/21:3204 yrkande 22, 2021/22:2588 yrkande 3, 2021/22:2589 yrkandena 11 och 18, 2021/22:3246 yrkande 45, 2021/22:3777 yrkandena 11 och 12 och 2021/22:4211 yrkande 10.

Kvinnors rättigheter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om kvinnors rättigheter.
Jämför reservation 11 (SD), 12 (V) och 13 (L).

Motionerna

I kommittémotion 2021/22:3995 av Joar Forssell m.fl. (L) yrkande 7 anförs att Sverige ska ha som ambition att vara världsledande när det gäller mål 5 i Agenda 2030 som handlar om kvinnors fulla delaktighet i beslutsfattande på alla områden. I partimotion 2020/21:1304 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V)

yrkande 3 anförs att Sverige som enskilt land samt som medlem i FN och EU ska stärka det politiska och ekonomiska stödet till kvinnorörelsen på Afrikas horn.

I kommittémotion 2020/21:674 av Sara Gille m.fl. (SD) yrkande 2 anförs att Sverige ska ta avstånd från totalitära staters kvinnoförtryck. I samma motion yrkande 3 anförs att Sverige ska ta avstånd från islamistiska diktaturers kvinnoförtryck. I kommittémotion 2021/22:2589 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkande 1 anförs att Sverige bör verka för att USA ska ratificera FN-konventionen om avskaffande av all slags diskriminering mot kvinnor. I samma motion yrkande 10 anförs att Sverige bör knyta an med Mexikos feministiska utrikespolitik för samarbete och informationsutbyte.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill inledningsvis i likhet med i betänkande 2019/20:UU6 framhålla att demokrati inte är möjlig utan att den ena halvan av befolkningen deltar och åtnjuter samma rättigheter, representation och resurser som den andra halvan. Utskottet anser därmed att den feministiska utrikespolitiken och arbetet för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer bör gå hand i hand. Den feministiska utrikespolitiken ska också bidra till kvinnors representation och inflytande i beslutsprocesser, på alla nivåer och inom alla områden. Resolution 1325 (2000) tillsammans med sju efterföljande resolutioner utgör tillsammans FN:s agenda för kvinnor, fred och säkerhet. Resolutionerna slår fast att kvinnors ökade deltagande i att förebygga, hantera och lösa konflikter samt i fredsbyggande och återuppbyggande efter konflikt är en förutsättning för att uppnå hållbar internationell fred och säkerhet. Resolutionerna bekräftar även att jämställdhet är en viktig del i att bygga fredliga samhällen, vilket innebär att satsningar på kvinnors fulla åtnjutande av de mänskliga rättigheterna är en viktig del i att förebygga konflikter. Kvinnors och flickors ökade deltagande i alla delar av fredsarbete är, så som utskottet har beskrivit det i betänkande 2019/20:UU6, en fråga om rättigheter och jämställdhet, men det bidrar också till hållbar fred. Inkluderande fredsprocesser öppnar för fler möjliga lösningar, blir bättre förankrade och mer hållbara. Utskottet beklagar att kvinnor nästan är helt frånvarande i de flesta formella fredsförhandlingar och när det gäller beslutsfattande i fredsprocesser, vilket får konsekvenser för fredsavtalens utformande och genomförande. Utskottet anser att Sverige bör fortsätta verka för att kvinnors deltagande och inflytande ska öka på alla nivåer, inklusive ledningsnivå.

Utskottet konstaterar att ett krympande demokratiskt utrymme slår hårt mot civilsamhällesaktörer, inte minst kvinnorrättsorganisationer. Kvinnliga människorättsförsvarare är dessutom ofta dubbelt utsatta, som civilsamhällesaktörer och som kvinnor. Utskottet ser positivt på att Sverige har bidragit till att civilsamhällesorganisationer över hela världen har fått stärkta förutsättningar att verka för kvinnors och flickors fulla åtnjutande av de mänskliga rättigheterna, genom bl.a. kunskapsutbyten, synliggörande,

nätverk, finansiering och dialog. Utskottet anser att dialog och samråd med internationella, nationella och lokala kvinnorrättsorganisationer, samt med andra civilsamhällesaktörer som arbetar för jämställdhet, är centralt och bidrar till ett bättre kunskapsunderlag för Sveriges agerande, bredare förankring och bättre resultat för arbetet med mänskliga rättigheter och jämställdhet. I regeringens strategi för Sveriges utvecklingssamarbete för global jämställdhet och kvinnors och flickors rättigheter 2018–2022 finns fokus på att stärka förutsättningarna för kvinnorrättsorganisationer, feministiska rörelser och kvinnliga människorättsförfvarare att verka och skyddas.

Utskottets uppfattning är fortfarande att det i arbetet för allas fulla åtnjutande av de mänskliga rättigheterna är centralt att värna individen som rättighetsbärare och de mänskliga rättigheternas universalitet. Utskottet uppmanar därför regeringen att fortsätta motarbeta att religion, kultur, sedvänjor eller traditioner ska tillåtas legitimera inskränkningar i kvinnors och flickors åtnjutande av de mänskliga rättigheterna.

Utskottet understryker vikten av att Sverige uppmanar alla stater att fullt ut genomföra sina skyldigheter att respektera, skydda och uppfylla de mänskliga rättigheterna för alla utan diskriminering. Vidare ska Sverige uppmantra länder som ännu inte har ratificerat grundläggande människorättskonventioner att göra det. Sverige ska även uppmantra de länder som har gjort reservationer som strider mot en konventions syfte och ändamål att upphäva dessa.

Utskottet konstaterar att nätverk och alliansbyggande blir alltmer betydelsefullt för att kunna bedriva ett effektivt arbete för jämställdhet och alla kvinnors och flickors fulla åtnjutande av de mänskliga rättigheterna. Det finns flera exempel på att Sveriges feministiska utrikespolitik har inspirerat andra länder att föra in ett uttalat feministiskt perspektiv i sin politik och diplomati, vilket utskottet ser positivt på.

Därmed avstyrker utskottet motionerna 2020/21:674 yrkandena 2 och 3, 2020/21:1304 yrkande 3, 2021/22:2589 yrkandena 1 och 10 och 2021/22:3995 yrkande 7.

Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motioner om sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter.

Jämför reservation 14 (V).

Motionerna

I kommittémotion 2020/21:170 av Yasmine Posio m.fl. (V) yrkande 12 anförs att Sverige både som enskilt land och som medlem i FN och EU ska lyfta SRHR-frågorna i dialogen med Latinamerikas stater. I partimotion 2020/21:1304 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 12 anförs att Sverige bör

verka som enskilt land och inom FN och EU för att Somalia ska anta en ny sexualbrottslagstiftning på federal nivå, motsvarande sexualbrottslagstiftningen i Puntland samt Somaliland, med en tydlig 18-årsgräns för barn. I kommittémotion 2021/22:2589 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkande 2 anförs att Sverige bör lyfta med USA kvinnors rätt till abort.

I kommittémotion 2021/22:3882 av Gudrun Brunegård m.fl. (KD) yrkande 28 betonas vikten av att förhindra de sexuella övergrepp och det könsrelaterade våldet mot kvinnor som pågår systematiserat och i stor omfattning i konflikter runt om i världen. I kommittémotion 2021/22:2588 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkande 9 anförs att Sverige som enskilt land och som medlem i EU, OSSE och FN bör verka för ett intensifierat stöd till hbtq-organisationers arbete i Centralasien.

Utskottets ställningstagande

Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) omfattar varje människas lika möjligheter, rättigheter och förutsättningar att utan tvång, våld eller diskriminering kunna bestämma över sin egen kropp, sexualitet och reproduktion. Därmed har SRHR också direkt bäring på allt från utbildningsnivåer till samhällsekonomi. Trots det förhindras hbtqi-personer i många länder från att åtnjuta dessa rättigheter. Frågor som sex- och samlevnadsundervisning samt sexuell läggning och könsidentitet är fortfarande kontroversiella i många sammanhang. En ökad polarisering i frågorna är tydlig, såväl inom EU som i FN, där redan gjorda överenskommelser ifrågasätts. Motsättningarna om SRHR har vuxit i takt med att reaktionära krafter försöker inskränka allas åtnjutande av SRHR. I arbetet för allas fulla åtnjutande av de mänskliga rättigheterna är det centralt att värna individen som rättighetsbärare och de mänskliga rättigheternas universalitet.

Enligt utrikesförvaltningens handlingsplan för feministisk utrikespolitik 2019–2022 ska utrikesförvaltningen fortsätta att intensifiera sitt arbete för allas rätt att bestämma över sin egen kropp, sexualitet och reproduktion utan diskriminering, våld eller tvång. Utrikesförvaltningen ska fortsätta att vässa sin ansats för SRHR på alla nivåer inklusive genom att fortsätta att verka för ett tydligt rättighetsperspektiv inom FN-organisationernas och andra svenska samarbetspartners verksamhet. De landvinningar som har gjorts på SRHR-området ska försvaras och framsteg ska göras där det är möjligt. Utrikesförvaltningen ska enligt handlingsplanen driva hela den breda SRHR-agendan men lade under 2021 särskilt fokus på att fortsätta arbetet för lagliga och säkra aborter. Exempelvis har flera utlandsmyndigheter bedrivit dialog om, och bevakat, lagstiftning och lagförslag som begränsar aborträtten respektive byggt allianser med länder som genomför reformer som stärker aborträtten.

Sveriges SRHR-bistånd har kontinuerligt ökat sedan 2015 och uppgick 2020 till 3,2 miljarder kronor. Genom stöd till främst civilsamhälle och multilaterala organisationer bidrar Sverige till att tillhandahålla sexuella och

reproduktiva tjänster, inklusive preventivmedel, i över 160 länder med störst fokus på Afrika. Sverige stödjer även 63 länder med rådgivning för att förbättra läroplaner och utbildningsmaterial i sex och samlevnad. Sverige har vidare drivit på för öronmärkta resurser för jämställdhet inom ramen för förhandlingarna om EU:s utrikesinstrument (Global Europe). Utskottet beklagar att Sverige är en av allt färre biståndsgivare som aktivt arbetar med dessa frågor som i vissa länder uppfattas som politiskt känsliga, t.ex. hbtqi-personers rättigheter.

I de säkerhetsrådsresolutioner som utgör FN:s agenda för kvinnor, fred och säkerhet uppmärksammas behovet av att utgå från kvinnors och mäns och flickors och pojkars olika behov och perspektiv i arbetet med att hantera och lösa väpnade konflikter och för att bättre skydda kvinnor och flickor mot våld och konflikters verkningar. Resolutionerna fördömer konfliktrelaterat sexuellt våld och understryker staternas ansvar att motverka straffrihet för sådant våld som utgör brott mot mänskligheten och krigsförbrytelser.

Utskottet konstaterade i betänkande 2021/22:UU1 att kvinnor och flickor i många konflikter är direkta måltavlor för sexuellt och könsrelaterat våld och att våldtäkt i väpnade konflikter kan vara en krigsförbrytelse. Det är enligt utskottet viktigt att Sverige fortsätter att arbeta för att brottsoffer ska få gottgörelse och att förövare ställs till svars. Straffrihet för konfliktrelaterat sexuellt våld försvårar försoningsprocesser och undergräver fredsbyggande. Utskottet upprepar med eftertryck sitt ställningstagande från behandlingen av den feministiska utrikespolitiken att inget annat än nolltolerans kan accepteras på detta område.

I samma betänkande uttryckte utskottet också att det är en självklarhet att diskriminering av människor på grund av sexuell läggning och könsidentitet står i strid med den grundläggande och universella principen om alla människors lika värde och rättigheter. Utskottet understryker betydelsen av att Sverige fortsätter att vara en kraftfull röst för hbtqi-personers lika värde och rättigheter inom utrikespolitiken, biståndspolitiken och i alla andra relevanta sammanhang.

Därmed avstyrker utskottet motionerna 2020/21:170 yrkande 12, 2020/21:1304 yrkande 12, 2021/22:2588 yrkande 9, 2021/22:2589 yrkande 2 och 2021/22:3882 yrkande 28.

Rättigheter för personer som tillhör etniska och religiösa minoriteter samt urfolks rättigheter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om rättigheter för personer som tillhör etniska och religiösa minoriteter samt motionsyrkanden om urfolks rättigheter.

Jämför reservation 15 (SD), 16 (V) och 17 (KD).

Motionerna

I kommittémotion 2021/22:2574 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 12 anförs att Sverige ska visa sitt tydliga stöd för de kristna minoriteterna i Irak och Syrien. Vidare anförs i kommittémotionerna 2020/21:2776 och 2021/22:3883, i båda fallen yrkande 37, av Lars Adaktusson m.fl. (KD) att Sverige ska verka för en FN-resolution som lyfter frågan om att skydda kristna och andra religiösa minoriteter med särskilt fokus på situationen för kristna i Mellanöstern samt tillåta FN-observatörer att se över nödvändiga säkerhetsåtgärder.

I kommittémotion 2021/22:2589 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkande 6 anförs att Sverige i bilaterala sammanhang med USA bör lyfta fram att antirasistiska rörelser bör stärkas. I samma motion yrkande 5 anförs att Sverige bör verka som enskilt land och som medlem i EU och FN för att urfolk ska inkluderas i utformningen av exploaterings- och naturresursprojekt i Nord- och Centralamerika. I motion 2021/22:4211 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkande 13 anförs att Sverige bör fortsätta föra en aktiv urfolkspolitik inom det internationella området och ta ansvar för urfolks rättigheter till självbestämmande, mark och land, däribland bevarandet av traditionell kunskap och biologisk mångfald. I samma motion yrkande 19 anförs att regeringen bör verka för ett ramverk som aktivt motarbetar markrofferi samt hänsynslös exploatering av land, vatten och minoritetsgrupper både av företag i Sverige, EU och internationellt.

Utskottets ställningstagande

Principerna om varje människas lika värde och icke-diskriminering utgör ett fundament i skyddet och främjandet av mänskliga rättigheter. I FN:s allmänna förklaring slås fast att alla människor är födda fria och lika i värde och rättigheter. I artikel 2 slås fast att envar är berättigad till alla fri- och rättigheter som omfattas av förklaringen utan åtskillnad av något slag såsom ras, hudfärg, kön, språk, religion, politisk eller annan uppfattning, nationellt eller socialt ursprung, egendom, börd eller ställning i övrigt.

Utskottet vill också i detta sammanhang hänvisa till att Sveriges utvecklingssamarbete ska präglas av ett rättighetsperspektiv och fattiga

människors perspektiv på utveckling. Rättighetsperspektivet innebär att de mänskliga rättigheterna och demokrati ska ses som grundläggande för allas frihet och för samhällets utveckling. Ett sådant förhållningssätt ska innebära ett synliggörande av diskriminerade, exkluderade och marginaliserade individer för varje insats så att människor, oavsett kön, ålder, funktionsnedsättning, etnisk tillhörighet, religion och andra trosuppfattningar, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck ska kunna åtnjuta sina rättigheter.

Utskottet ser i likhet med i betänkande 2019/20:UU15 med oro på att diskriminering, trakasserier och våld kopplat till människors religiösa och icke-religiösa identiteter har ökat kraftigt i takt med de senaste årens globala tillbakagång för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer. Religion har politiserats och nationalism med religiösa inslag vinner mark på bred front. Utskottet noterar att FN:s generalförsamling 2018 antog en resolution som har en lista på åtgärder som kan ses som en handlingsplan för att bekämpa intolerans, stigmatisering och diskriminering mot personer, baserat på religion eller tro. Utskottet vill understryka vikten av att regeringen arbetar på bred front för att inom FN och andra forum försvara och skydda individens frihet att välja religions- eller övertygelseuppfattning och skydda minoriteter, inklusive kristna minoriteter i olika länder.

Trots att den internationella konventionen om avskaffandet av alla former av rasdiskriminering har varit i kraft sedan 1969, kvarstår etnisk diskriminering som ett vittomfattande problem i många länder världen över. Inget land kan göra anspråk på att vara befriat från rasism och etnisk diskriminering. Utskottet anser att Sverige bör vara en global röst mot antirasism och för insatser mot t.ex. antisemitism, islamofobi, afrofofi och antiziganism.

År 2007 antog FN:s generalförsamling en deklaration om urfolks rättigheter (urfolksdeklarationen). Urfolksdeklarationen antogs genom omröstning av generalförsamlingen i form av en resolution och utgör en politisk viljeyttring. Som sådan är den därmed inte bindande för FN:s medlemsstater men är vägledande. I vissa delar kan den dock anses ge uttryck för en allt vanligare politisk och folkrättslig syn på urfolksfrågor.

Frågor om urfolks mänskliga rättigheter har ofta en nära koppling till land och natur. FN:s specialrapportör i frågor som rör miljö och mänskliga rättigheter har i flera rapporter visat hur människors rätt till en rimlig levnadsstandard och hälsa hotas av ohållbar exploatering som också strider mot demokratisk samhällsstyrning och principer om ansvarsfullt företagande. Rapportören påpekar att miljöförstöring är en faktor som tydligt påverkar åtnjutandet av mänskliga rättigheter och har i sina rapporter bl.a. visat hur urfolks åtnjutande av mänskliga rättigheter i flera länder åsidosätts i samband med exploatering av naturresurser. Utskottet vill avslutningsvis understryka att det lägger stor vikt vid att urfolk kan delta aktivt i beslut som berör dem och konstaterar att Sverige i flera samarbetsstrategier lyfter fram frågan om urfolks mänskliga rättigheter.

När det gäller motionsyrkandet om markrofferi konstaterar utskottet att FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation har principer för ansvarsfulla jordbruksinvesteringar tillsammans med FN:s livsmedelsprogram och Internationella fonden för jordbruksutveckling. Principerna, som är frivilliga, syftar bl.a. till att säkerställa småskaliga brukares rättigheter i samband med markinvesteringar. Utskottet vill i enlighet med sitt betänkande 2016/17:UU5 framhålla att investeringar alltid bör göras på ett sätt som inte skadar lokalbefolkningars rättigheter eller möjligheter att trygga sitt uppehälle, vilket inkluderar respekten för människors nyttjanderätt till den mark de brukar för sin försörjning. Det yttersta ansvaret för att så sker vilar på regeringen i det land där investeringen görs.

Därmed avstyrker utskottet motionerna 2020/21:2776 yrkande 37, 2021/22:2574 yrkande 12, 2021/22:2589 yrkandena 5 och 6, 2021/22:3883 yrkande 37 och 2021/22:4211 yrkandena 13 och 19.

Övriga frågor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om övriga frågor.
Jämför reservation 18 (M) och 19 (V).

Motionerna

I kommittémotion 2021/22:3777 av Hans Wallmark m.fl. (M) yrkande 22 anförs att Sverige ska inkludera arbete mot människohandel i internationella avtal samt i diplomatiska relationer med andra länder.

I kommittémotion 2021/22:2588 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkande 8 anförs att Sverige bör verka både som enskilt land och som medlem i EU, OSSE och FN för att barns rättigheter i Centralasien stärks.

I partimotion 2020/21:1304 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 5 anförs att Sverige som enskilt land samt som medlem i EU och FN alltid bör lyfta fram situationen för personer med funktionsnedsättning i sina bilaterala relationer med länderna på Afrikas horn.

I kommittémotion 2021/22:2589 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkande 15 anförs att Sverige alltid bör stå upp för asylrätten i Nord- och Centralamerika som enskilt land och som medlem i EU och FN.

Utskottets ställningstagande

Utskottet framhåller i enlighet med 2019/20:UU6 att människohandel är ett brott med förödande omfattning och konsekvenser. Förutom prostitution och andra former av sexuellt utnyttjande utsätts många av människohandelns offer för tvångsarbete, slaveri, organhandel eller andra former av utnyttjande. Människohandel drabbar främst kvinnor och barn, även om män och pojkar

också utsätts. Utskottet konstaterar att regeringen tillsatte en ambassadör 2016 som ska vara pådrivande i arbetet med att bekämpa människohandel och bl.a. arbeta för att jämställdhetsperspektivet blir särskilt uppmärksammat inom de internationella insatserna mot människohandel. Utskottet konstaterar även att regeringen antog en handlingsplan mot prostitution och människohandel 2018 där ökad internationell samverkan ingår som en del. Utskottet anser att människohandel för sexuella eller andra ändamål innebär en grov kränkning av de drabbade individernas mänskliga rättigheter och att denna kränkning även i fortsättningen måste bekämpas. Utskottet utgår därmed från att regeringen tar arbetet mot prostitution och människohandel för sexuella ändamål vidare, bl.a. inom ramen för den diplomatiska offensiv som Sverige och Frankrike har tagit initiativ till på området.

FN:s konvention om barnets rättigheter antogs av FN:s generalförsamling 1989 och slår fast att varje barn oavsett bakgrund har rätt att bli behandlad med respekt och få sina rättigheter tillgodosedda. Utskottet vill understryka att regeringen ska verka för att barnets perspektiv och barnets rättigheter ska respekteras och synliggöras genomgående i olika mellanstatliga och internationella forum, såväl i FN som i EU.

Personer med funktionsnedsättning, såväl barn som vuxna, utsätts för olika former av diskriminering, särskilt i länder med utbredd fattigdom. FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning syftar till att främja, skydda och säkerställa det fulla och lika åtnjutandet av alla mänskliga rättigheter och grundläggande friheter. Konventionen fokuserar på icke-diskriminering och listar nödvändiga åtgärder för att personer med funktionsnedsättning ska kunna åtnjuta såväl medborgerliga och politiska som ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter. Utrikesutskottet anser att regeringen i sitt utrikes- och biståndspolitiska agerande bör säkerställa att personer med funktionsnedsättning kan åtnjuta mänskliga rättigheter i enlighet med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

När det gäller motionsyrkandet om rätten till asyl i Nord- och Centralamerika noterar utskottet att EU-parlamentet i sin resolution den 18 juli 2019 om situationen på gränsen mellan USA och Mexiko efterfrågat garantier för mänskliga rättigheter, säkerhet och tillgång till asylförfaranden som överensstämmer med de mänskliga rättigheterna, även i form av respekt för principen om non-refoulement och tillhandahållande av människovärdiga mottagningsvillkor. Utskottet instämmer om vikten av att länder har asylförfaranden som överensstämmer med de mänskliga rättigheterna, vilket inbegriper respekt för principen om non-refoulement och tillhandahållande av människovärdiga mottagningsvillkor.

Därmed avstyrker utskottet motionerna 2020/21:1304 yrkande 5, 2021/22:2588 yrkande 8, 2021/22:2589 yrkande 15 och 2021/22:3777 yrkande 22.

Motioner som bereds förenklat

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår de motionsförslag som beretts i förenklad ordning.

Utöver de yrkanden som behandlas tidigare i detta betänkande finns förslag i ett antal motioner som är föremål för förenklad motionsberedning enligt de riktlinjer som riksdagen har fastslagit med anledning av Riksdagskommitténs betänkande 2005/06:RS3 och i enlighet med promemorian Förenklad motionsberedning under valperioden 2018–2022 som utrikesutskottet fastställde i oktober 2018. Utskottet har vid en genomgång och beredning noterat att de motioner som finns i bilaga 2 inte kan vara aktuella för något tillkännagivande från riksdagen. Efter denna behandling avstyrker ett enigt utskott dessa motioner.

Reservationer

1. Övergripande om folkrätt, mänskliga rättigheter och rättsstatens principer, punkt 1 (M)

av Hans Wallmark (M), Hans Rothenberg (M) och Boriana Åberg (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3777 av Hans Wallmark m.fl. (M) yrkandena 16 och 21 samt avslår motionerna

2020/21:1304 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 11,

2021/22:2568 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkandena 2 och 3,

2021/22:2589 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkandena 7 och 16,

2021/22:3246 av Kerstin Lundgren m.fl. (C) yrkande 46 och

2021/22:4211 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkande 21.

Ställningstagande

Sveriges samarbete inom olika internationella organisationer utgör en viktig del i arbetet för respekt av de mänskliga rättigheterna, såsom det nordiska samarbetet, Europarådet, OSSE, FN och dess organ. Det svenska EU-medlemskapet är avgörande för Sveriges möjlighet att stärka respekten för mänskliga rättigheter i vår närmiljö och globalt. Sverige bör vara en vakthund så att organisationer där Sverige är medlem fokuserar på frågor inom sitt kompetensområde.

Agenda 2030 visar att FN:s medlemsländer kan komma överens om mål för utveckling. Rätt hanterade kan de 17 globala målen för Agenda 2030 bli viktiga redskap för mänskliga rättigheter, fattigdomsbekämpning, ekonomisk tillväxt och miljö. Sverige bör aktivt arbeta för att rättsstatens principer, mänskliga rättigheter och utveckling samt tillväxt ska utgöra självklara beståndsdelar i det internationella arbetet med att genomföra Agenda 2030.

2. Övergripande om folkrätt, mänskliga rättigheter och rättsstatens principer, punkt 1 (SD)

av Markus Wiechel (SD), Björn Söder (SD) och Aron Emilsson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:2568 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkandena 2 och 3 samt avslår motionerna

2020/21:1304 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 11,

2021/22:2589 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkandena 7 och 16,

2021/22:3246 av Kerstin Lundgren m.fl. (C) yrkande 46,

2021/22:3777 av Hans Wallmark m.fl. (M) yrkandena 16 och 21 samt

2021/22:4211 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkande 21.

Ställningstagande

I såväl Venezuela som Belarus finns en förhållandevis organiserad demokratisk opposition och dessa har utsett sina egna diplomatiska beskickningar, s.k. folkambassader. Trots att den demokratiska oppositionen torde ha stöd och sympati från den svenska regeringen saknar dessa folkambassader möjlighet att kunna verka som legitima representanter för sina länder och de kan därmed inte agera fullt ut utifrån sina folks intressen. Enligt Wienkonventionen sker upprättandet av diplomatiska relationer mellan stater genom ömsesidigt samtycke och det är den sändande staten som utser sina diplomater.

Om ett land väljer att de facto betrakta ett styre i ett annat land som illegitimt öppnar det för att man kan betrakta en annan regering som legitim. Det finns andra länder som Storbritannien och Portugal som har erkänt oppositionella demokrater som legitima företrädare. Sådana folkambassader har kunnat överta byggnader som tillhör landets ambassad. Sverige bör utreda möjligheten att följa Storbritanniens och Portugals exempel med att frysa tillgångar som tillhör icke-legitima ambassader och att ge legitima aktörer möjlighet att överta fysisk egendom. Möjligheten för legitima diplomatiska företrädare att få diplomatiska id-kort bör också utredas.

3. Övergripande om folkrätt, mänskliga rättigheter och rättsstatens principer, punkt 1 (C)

av Kerstin Lundgren (C) och Magnus Ek (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3246 av Kerstin Lundgren m.fl. (C) yrkande 46 och avslår motionerna

2020/21:1304 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 11,

2021/22:2568 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkandena 2 och 3,

2021/22:2589 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkandena 7 och 16,

2021/22:3777 av Hans Wallmark m.fl. (M) yrkandena 16 och 21 samt

2021/22:4211 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkande 21.

Ställningstagande

Vi är oroade över en tillbakagång när det gäller mänskliga rättigheter i demokratiska länder där rättsstatens principer och mänskliga rättigheter tidigare har varit en självklarhet. Vi ser hur konceptet om mänskliga rättigheter ifrågasätts och hur länder som Kina försöker omdefiniera innehållet till att passa deras syften.

Allt fler auktoritära stater och politiska krafter hotar de landvinningar som uppnåtts när det gäller medborgerliga och politiska fri- och rättigheter, inklusive minoriteters mänskliga rättigheter. För att brott mot mänskligheten och folkmord inte ska politiseras eller förringas av politiska skäl behövs förutsägbara processer där brotten prövas i domstol. Det är politikens uppgift att säkra lagstiftning och processer. Domstolarnas uppgift är att döma.

Främjande och försvar av mänskliga rättigheter är en kärnuppgift för Centerpartiet och något som genomsyrar vår politik. De mänskliga rättigheterna, som omfattar dels de medborgerliga och politiska rättigheterna dels de ekonomiska, sociala och kulturella rättigheterna, utgör tillsammans en helhet som måste respekteras för att människor ska kunna utveckla sin potential fullt ut. Mänskliga rättigheter är universella, odelbara och ömsesidigt förstärkande.

Vi anser att det är av yttersta vikt att fokusera på centrala utmaningar inom mänskliga rättigheter – politiska, religiösa och opinionsfriheter, demokrati, minoriteters rättigheter och oberoende rättssystem. Europakonventionen om mänskliga rättigheter, som upprätthålls av Europadomstolen för mänskliga rättigheter, utgör en grundsten i Europa. Det internationella normsättande arbetet är viktigt och det behöver finnas tydliga och trovärdiga

uppföljningsmekanismer och transparens för att bygga tilltro till de etablerade internationella institutionerna.

4. Övergripande om folkrätt, mänskliga rättigheter och rättsstatens principer, punkt 1 (V)

av Yasmine Posio (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:1304 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 11 och

2021/22:2589 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkandena 7 och 16 samt avslår motionerna

2021/22:2568 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkandena 2 och 3,

2021/22:3246 av Kerstin Lundgren m.fl. (C) yrkande 46,

2021/22:3777 av Hans Wallmark m.fl. (M) yrkandena 16 och 21 samt

2021/22:4211 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkande 21.

Ställningstagande

Korruptionsnivån i Guatemalas rättsväsen är hög. För att motverka korruption verkade en av FN sanktionerad antikorrupsionskommission i Guatemala under 2006–2019. Sverige var en stor givare till denna kommission. Jag anser att det är avgörande för Guatemalas rättssystem att en likartad kommission upprättas. Sverige bör inom FN och i kontakter med Guatemala verka för att en antikorrupsionskommission återigen ges mandat.

Jag motsätter mig dödsstraff i alla lägen. Dödsstraff utdöms i Somalia, bl.a. för mord och anknytning till al-Shabaab. Rättegångar sker ofta i hast och interner nekas ibland tillgång till juridiskt ombud. Det finns uppgifter om att militärdomstolar utdömer dödsdomar mot civila, inklusive minderåriga, efter mycket bristfälliga rättsprocesser. Sverige bör som enskilt land och som medlem i EU och FN verka för att Somalia upphör med att avrätta fångar och att döma människor till döden.

Enligt Amnesty var USA 2020 för tolfte året i rad det enda land i Nord- och Sydamerika som utfört avrättningar. Till grund för dödsdomar i USA finns ofta bristande rättsliga processer, godtycklighet och rasism. Sverige bör som enskilt land och som medlem i EU och FN verka för att USA förbjuder dödsstraff.

5. **Brott mot mänskligheten, punkt 2 (M)**

av Hans Wallmark (M), Hans Rothenberg (M) och Boriana Åberg (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3777 av Hans Wallmark m.fl. (M) yrkandena 9 och 14 samt avslår motionerna

2020/21:689 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 3,

2020/21:1304 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 2 och

2021/22:2555 av Björn Söder m.fl. (SD) yrkande 3.

Ställningstagande

Sveriges förmåga att värna våra intressen och värderingar i en föränderlig omvärld är avgörande för vårt välstånd och vår säkerhet. Sverige ska tillsammans med andra likasinnade länder arbeta för att mänskliga rättigheter beaktas såväl i vårt närområde som globalt. Mänskliga rättigheter och demokratisk utveckling är ett mål i sig själv, inte enbart ett medel för att uppnå välstånd och säkerhet. Krig, konflikter och förtryck utsätter människor för obeskrivliga fasor.

Brott mot mänskligheten är svåra att bevisa och straff utdöms sällan. Sverige ska i sina internationella relationer verka för att länder och individer som utsätter sin befolkning för folkmord, brott mot mänskligheten och krigsbrott ställs till svars för sina handlingar. Sverige bör aktivt arbeta för att begränsa och stoppa människorättskränkningar, använda sig av de internationella organisationer där Sverige är medlem, men också verka för att de allvarligaste brotten mot mänskligheten förs fram för avgörande i Internationella brottmålsdomstolen. Sanktioner mot människorättsbrott (s.k. Magnitskijsanktioner) bör utvidgas till att omfatta även korruption.

6. **Brott mot mänskligheten, punkt 2 (SD)**

av Markus Wiechel (SD), Björn Söder (SD) och Aron Emilsson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:689 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 3 och
 2021/22:2555 av Björn Söder m.fl. (SD) yrkande 3 och
 avslår motionerna
 2020/21:1304 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 2 och
 2021/22:3777 av Hans Wallmark m.fl. (M) yrkandena 9 och 14.

Ställningstagande

Under perioden 1928–1931 exproprierade den sovjetiska regimen över 350 000 jordbruk i den dåvarande ukrainska delrepubliken. Under 1932–1933 konfiskerade den sovjetiska regimen all säd och allt annat ätbart i Ukraina. I de mest utsatta regionerna blockerades vägarna därifrån. Samtidigt drevs en propagandakampanj mot ”tjuvaktiga storbönder” så att den svältande landsbygdsbefolkningen inte kunde vinna sympatier. Antalet dödsfall mörklades, men en beräkning av överdödligheten i Ukraina 1933 tyder på att över 3 miljoner människor dog till följd av den sovjetiska regimens agerande. Regeringen bör erkänna den framtvingade svälten i Ukraina 1932–1933, även kallad ”Holodomor”, som ett folkmord.

7. Brott mot mänskligheten, punkt 2 (V)

av Yasmine Posio (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:1304 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 2 och
 avslår motionerna
 2020/21:689 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 3,
 2021/22:2555 av Björn Söder m.fl. (SD) yrkande 3 och
 2021/22:3777 av Hans Wallmark m.fl. (M) yrkandena 9 och 14.

Ställningstagande

Brott mot mänskliga rättigheter utreds sällan ordentligt i länderna på Afrikas horn och då behöver ingen stå till svars för de grova övergrepp som har begåtts. Inte heller får offren upprättelse. Denna straffrihet för människorättskränkningar bidrar till att våld och väpnade konflikter fortsätter på Afrikas horn. För att stärka rättsväsendet och i förlängningen minska våldsanvändningen bör Sverige som enskilt land och som medlem i EU och FN verka för att fler personer som kränker de mänskliga rättigheterna ställs inför rätta för sina handlingar.

8. Demokrati och yttrandefrihet, inklusive organisationsfrihet, punkt 3 (M)

av Hans Wallmark (M), Hans Rothenberg (M) och Boriana Åberg (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:3204 av Hans Wallmark m.fl. (M) yrkande 22 och

2021/22:3777 av Hans Wallmark m.fl. (M) yrkandena 11 och 12 samt avslår motionerna

2020/21:1304 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 6,

2021/22:2588 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkande 3,

2021/22:2589 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkandena 11 och 18,

2021/22:3246 av Kerstin Lundgren m.fl. (C) yrkande 45 och

2021/22:4211 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkande 10.

Ställningstagande

I en globaliserad värld ökar behovet av samarbete för att möta gränsöverskridande problem. Värnandet av vår frihet och vårt öppna samhälle är en förutsättning för vår förmåga att möta en värld i förändring. Terrorism och organiserad brottslighet fortsätter utgöra allvarliga hot mot den fria världen och vårt öppna samhälle. Kampen mot våldsbejakande islamism utgör alltjämt en avgörande försvars- och säkerhetspolitisk prioritering.

På många håll i världen är fria medier under hårt tryck. Fångslade journalister, nedstängningar av tidningar och blockerande av hemsidor tillhör vanligheterna i auktoritära regimer. Sverige har en viktig uppgift att stödja fria medier i det internationella samarbetet och verka för att journalister kan verka fritt utan hot om våld eller fängslande.

Den akademiska friheten är i många länder ställd under hot. Organisationer som granskar den akademiska friheten, t.ex. Scholars at Risk, åskådliggör i sina rapporter hur den akademiska friheten begränsas. Den rapport som Scholars at Risk sammanställt för år 2020 redovisar 341 attacker mot forskare, studenter och akademiska institutioner i 58 länder. Detta visar hur den akademiska friheten är utsatt för påtryckningar på många håll i världen. Sverige bör via de internationella organisationer där vårt land är medlem aktivt arbeta för den fria tanken och akademisk frihet.

9. Demokrati och yttrandefrihet, inklusive organisationsfrihet, punkt 3 (C)

av Kerstin Lundgren (C) och Magnus Ek (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3246 av Kerstin Lundgren m.fl. (C) yrkande 45 och avslår motionerna

2020/21:1304 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 6,

2020/21:3204 av Hans Wallmark m.fl. (M) yrkande 22,

2021/22:2588 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkande 3,

2021/22:2589 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkandena 11 och 18,

2021/22:3777 av Hans Wallmark m.fl. (M) yrkandena 11 och 12 samt

2021/22:4211 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkande 10.

Ställningstagande

När rättighetsagendan undermineras och Genèvekonventionen och andra konventioner ifrågasätts, då behöver diskussionen om upprätthållandet av de mänskliga rättigheterna vitaliseras i FN. Sverige bör under kommande år initiera en diskussion om vikten av att upprätthålla mänskliga rättigheter i enlighet med hur de definierats i FN:s deklaration om mänskliga rättigheter. Diskussionen behöver genomsyra all verksamhet i FN och alla dess medlemsländer, inklusive de länder som är representerade i FN:s kommitté för mänskliga rättigheter.

10. Demokrati och yttrandefrihet, inklusive organisationsfrihet, punkt 3 (V)

av Yasmine Posio (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:1304 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 6,

2021/22:2588 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkande 3 och

2021/22:2589 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkandena 11 och 18 samt

avslår motionerna

2020/21:3204 av Hans Wallmark m.fl. (M) yrkande 22,
2021/22:3246 av Kerstin Lundgren m.fl. (C) yrkande 45,
2021/22:3777 av Hans Wallmark m.fl. (M) yrkandena 11 och 12 samt
2021/22:4211 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkande 10.

Ställningstagande

I El Salvador har militärens utökade makt för att strida mot kriminella inneburit allvarliga konsekvenser för demokratin i landet. Under 2020 användes militären för att omringa parlamentet när en omröstning gick emot presidenten. Militären har även använts för att genomdriva utgångsförbud under covid-19-pandemin. Över 1 600 anmälningar om människorättskränkningar rapporterades under 2020. Jag anser att det just nu är en kritisk tid i El Salvador när det gäller hur landets demokrati utmanas av populistiska och konservativa politiska strömningar. Det svenska utvecklingssamarbetet med El Salvador avslutades 2009 och det är oklart i vilken omfattning El Salvador inkluderas i regeringens regionala strategi för utvecklingssamarbete med Latinamerika. Jag anser att regeringen bör återkomma med hur den svenska demokratisatsningen särskilt ska riktas mot El Salvador.

Mexiko är ett av världens farligaste länder för journalister. Reportrar utan gränser likställer situationen för journalister i Mexiko med situationen för journalister i vissa av världens värsta krigszoner. Mexiko placeras på plats 143 av 180 länder i det pressfrihetsindex som Reportrar utan gränser har sammanställt för 2020. Sverige bör som enskilt land och som medlem i EU och FN verka för att yttrande- och pressfrihet stärks i Mexiko.

Rätten att få organisera sig på sin arbetsplats och bilda fria och oberoende fackföreningar är en grundläggande mänsklig rättighet. Jag anser att fackliga rättigheter är nödvändiga för att skapa välstånd och en inkluderande utveckling. Arbetsituationen för människor på Afrikas horn måste förbättras. Stöd behöver ges till de löntagare som ofta under svåra förhållanden organiserar sig för sina intressen och för förändring. Sverige bör som enskilt land och som medlem i EU och FN verka för att stärka de fackliga rättigheterna och stödet till fackliga organisationer på Afrikas horn.

Kazakstan anses enligt den internationella fackliga organisationen International Trade Union Confederation (ITUC) vara ett av de tio värsta länderna för arbetare. Både Kazakstan och Iran hamnar i den sämsta kategorin i ITUC:s index för 2020 när det gäller efterlevnad av fackliga rättigheter. Sverige bör som enskilt land och som medlem i EU och FN verka för att stärka de fackliga rättigheterna och stödet till fackliga organisationer i Iran och Centralasien.

11. Kvinnors rättigheter, punkt 4 (SD)

av Markus Wiechel (SD), Björn Söder (SD) och Aron Emilsson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:674 av Sara Gille m.fl. (SD) yrkandena 2 och 3 samt avslår motionerna

2020/21:1304 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 3,

2021/22:2589 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkandena 1 och 10 samt

2021/22:3995 av Joar Forssell m.fl. (L) yrkande 7.

Ställningstagande

Sverige behöver en svensk utrikespolitisk linje som främjar kvinnor och kvinnors rättigheter globalt. Ett särskilt fokus bör ligga på att bekämpa alla former av kvinnoförtryck. Sverige bör i sin utrikespolitik ta tydligt avstånd från statssanktionerat förtryck och förtrycket i islamistiska diktaturer, oavsett land. Miljontals kvinnor runt om i världen utsätts dagligen för en förtryckande och våldsam hederskultur, vilket kraftigt begränsar deras liv. Kvinnor tvingas finna sig i att deras livsval inskränks.

12. Kvinnors rättigheter, punkt 4 (V)

av Yasmine Posio (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:1304 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 3 och

2021/22:2589 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkandena 1 och 10 samt

avslår motionerna

2020/21:674 av Sara Gille m.fl. (SD) yrkandena 2 och 3 samt

2021/22:3995 av Joar Forssell m.fl. (L) yrkande 7.

Ställningstagande

Om Afrika ska kunna ta sig an sina utmaningar har man inte råd att utesluta kontinentens kvinnor från politik och ekonomi. Sexuellt våld, tvångsgifte,

kvinnlig könsstympning, ojämlig resursfördelning mellan kvinnor och män, mäns våld mot kvinnor samt den höga andelen kvinnor som stängs ute från utbildning skapar avgörande hinder för all form av samhällslig utveckling i Afrika. Varje strategi för utveckling och fattigdomsbekämpning behöver därför inkludera ett tydligt jämställdhetsperspektiv. Sverige bör som enskilt land och som medlem i EU och FN stärka det politiska och ekonomiska stödet till kvinnorörelser på Afrikas horn.

USA är ett av få länder som inte har ratificerat FN:s konvention om avskaffande av all slags diskriminering mot kvinnor. Andra länder som inte har ratificerat denna konvention är Iran, Palau, Somalia, Sudan och Tonga. Sverige bör verka för att USA ska ratificera denna kvinnorrättskonvention.

Mexikos regering meddelade hösten 2019 att de avsåg lansera en feministisk utrikespolitik. Mexiko har sedan dess varit en aktiv aktör och förespråkare för jämställdhet i internationella sammanhang. Sverige bör knyta an med Mexikos feministiska utrikespolitik för informationsutbyte och samarbete kring hur vi tillsammans kan stärka kvinnors rättigheter.

13. Kvinnors rättigheter, punkt 4 (L)

av Maria Nilsson (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3995 av Joar Forssell m.fl. (L) yrkande 7 och avslår motionerna

2020/21:674 av Sara Gille m.fl. (SD) yrkandena 2 och 3,

2020/21:1304 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 3 och

2021/22:2589 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkandena 1 och 10.

Ställningstagande

Sverige ska ha som ambition att vara världsledande när det gäller mål 5 i Agenda 2030 som handlar om kvinnors fulla delaktighet i beslutsfattande på alla områden. Sverige ska särskilt arbeta för att stärka kvinnors roll i konfliktförebyggande och fredssamtal. Sverige bör ta initiativ till en FN-resolution med fokus på kvinnors möjligheter att erhålla politisk makt. Resolutionen bör särskilt behandla kvinnors roll, både i konstitutionsbyggande och i demokratiseringsprocesser, samt kvinnorepresentationen i nationella parlament, regeringar och lokala politiska församlingar.

14. Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter, punkt 5 (V)

av Yasmine Posio (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:170 av Yasmine Posio m.fl. (V) yrkande 12,

2020/21:1304 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 12,

2021/22:2588 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkande 9 och

2021/22:2589 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkande 2 och avslår motion

2021/22:3882 av Gudrun Brunegård m.fl. (KD) yrkande 28.

Ställningstagande

Sverige har en lång tradition av arbete med sexuell hälsa och rättigheter och av att stå upp för kvinnors och flickors rättigheter i internationella sammanhang. Sveriges erfarenhet, kunskap och engagemang har gett vårt land en trovärdighet inom dessa områden, men detta innebär också att det vilar ett tungt ansvar på Sverige att vara en allierad part till alla modiga kvinnor och män, flickor och pojkar och transpersoner som runt om i världen slåss för rätten att bestämma över sin egen kropp och uttrycka sin egen sexualitet eller könsidentitet. Utifrån detta är det viktigt att se vilka direkta och indirekta konsekvenser Sveriges agerande får i utrikes- och utvecklingspolitiken. Till exempel avvecklades stora delar av Sveriges stöd till Nicaraguas kvinnorörelse när det svenska utvecklingssamarbetet till landet fasades ut. Jag anser att Sverige som enskilt land och som medlem i EU och FN bör lyfta SRHR-frågorna i dialogen med Latinamerikas stater och att stödet till Latinamerikas kvinnorörelser behöver öka.

En ny sexualbrottslagstiftning som bl.a. kriminaliserar våldtäkt, sexslaveri och sexuell ofredande har antagits i Puntland och Somaliland, men på federal somalisk nivå har motståndet varit större. Insatser mot sexuellt våld och arbetet med att förbättra situationen för kvinnor och barn bör vara prioriterade frågor i Sveriges utvecklingssamarbete med Somalia. Sverige bör därför som enskilt land och som medlem i EU och FN verka för att Somalia även på federal nivå antar en ny sexualbrottslagstiftning, motsvarande sexualbrottslagstiftningen i Puntland och Somaliland, med en tydlig 18-årsgräns för barn.

I många amerikanska delstater finns lagar som gör det svårt för kvinnor att få tillgång till legala aborter på rimliga sätt. I 45 delstater kan sjukvårdspersonal vägra utföra aborter och i 42 delstater kan sjukvårdskliniker vägra utföra aborter. Kvinnor utsätts även för trakasserier när de ska genomgå

abort. Mellan 1993 och 2015 omkom elva personer på grund av våld mot kvinnor som ska genomgå abort eller mot kliniker där aborter genomförs. Jag värnar om aborträtten som en mänsklig rättighet och anser att Sverige bör lyfta upp frågan med USA om kvinnors rätt till abort.

Kazakstan, Kirgizistan och Tadzjikistan avkriminaliserade 1998 samkönade relationer mellan män. Kvinnlig homosexualitet nämndes inte i lagstiftningen. Samtidigt har lite, om ens något, gjorts för att i praktiken säkra människors rätt att uttrycka sin sexualitet, sin könsidentitet och sina könsuttryck. Hbtq-personer lever under ständiga hot om våld eller att bli ”avslöjade”. Polisvåld och utpressning förekommer, samtidigt som polisen är ovillig att erkänna hbtq-personers rättigheter. Även inför vårdpersonal tvingas hbtq-personer dölja sin sexualitet, sin könsidentitet och sina könsuttryck av rädsla för diskriminering, trakasserier och våld. Samkönade relationer och äktenskap går inte att registrera. I Turkmenistan och Uzbekistan sker systematisk diskriminering och förföljelse av hbtq-personer. I dessa länder kan sexuellt umgänge mellan män leda till flera års fängelse. Lagstiftningen nämner inte sexuellt umgänge mellan kvinnor.

Trots detta samhällseliga motstånd utför modiga hbtq-aktivister en kamp för att stödja utsatta människor och få till förändring. Sverige bör som enskilt land och som medlem i EU, OSSE och FN verka för ett intensifierat stöd till hbtq-organisationers arbete i Centralasien.

15. Rättigheter för personer som tillhör etniska och religiösa minoriteter samt urfolks rättigheter, punkt 6 (SD)

av Markus Wiechel (SD), Björn Söder (SD) och Aron Emilsson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:2574 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 12 och avslår motionerna

2020/21:2776 av Lars Adaktusson m.fl. (KD) yrkande 37,

2021/22:2589 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkandena 5 och 6,

2021/22:3883 av Lars Adaktusson m.fl. (KD) yrkande 37 och

2021/22:4211 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkandena 13 och 19.

Ställningstagande

Vi anser att regeringen ska visa sitt tydliga stöd för de kristna minoriteterna i Irak och Syrien.

16. Rättigheter för personer som tillhör etniska och religiösa minoriteter samt urfolks rättigheter, punkt 6 (V)

av Yasmine Posio (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:2589 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkandena 5 och 6 samt avslår motionerna

2020/21:2776 av Lars Adaktusson m.fl. (KD) yrkande 37,

2021/22:2574 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 12,

2021/22:3883 av Lars Adaktusson m.fl. (KD) yrkande 37 och

2021/22:4211 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkandena 13 och 19.

Ställningstagande

Rasism existerar både öppet och strukturellt i USA. Afroamerikaner faller i oproportionerligt hög utsträckning offer för polisskjutningar. Afroamerikanska gärningsmän löper statistiskt sett högre risk att dömas till döden. Afro- och latinamerikaner är överrepresenterade i landets fängelser. Afroamerikaner frihetsberövas i oproportionerligt hög grad. Fattigdomen är högst bland afroamerikanska barn, barn med latinamerikanskt ursprung och barn som tillhör urfolk. Afro- och latinamerikaner är överrepresenterade inom låglöneyrken. Afro- och latinamerikanska kvinnor tjänar närmare två tredjedelar av vad vita män tjänar. Kampen mot rasism i USA har organiserats på senare år, inte minst genom Black Lives Matter-rörelsen. Jag stöder den antirasistiska kampen i Sverige, USA och resten av världen. Sverige bör lyfta upp frågan med USA om att antirasistiska rörelser bör stärkas.

Trots att samtliga länder i Nord- och Centralamerika har förbjudit diskriminering av urfolk, drabbas urfolk av ekonomisk, politisk, social och kulturell diskriminering. Urfolk äger i mindre utsträckning mark och har sämre tillgång till mark. Urfolk konsulteras sällan när exploaterings- och naturresursprojekt genomförs. Urfolks makt över sitt land behöver stärkas. De bör få en större del av vinsten vid markexploatering. Många exploateringsprojekt förstör och skadar urfolks land och utmanar allvarligt deras traditionella levnadssätt. Sverige bör som enskilt land och som medlem i EU och FN verka för att urfolk ska inkluderas i utformningen av exploateringsprojekt i Nord- och Centralamerika.

17. Rättigheter för personer som tillhör etniska och religiösa minoriteter samt urfolks rättigheter, punkt 6 (KD)

av Lars Adaktusson (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2020/21:2776 av Lars Adaktusson m.fl. (KD) yrkande 37 och
2021/22:3883 av Lars Adaktusson m.fl. (KD) yrkande 37 och
avslår motionerna
2021/22:2574 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 12,
2021/22:2589 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkandena 5 och 6 samt
2021/22:4211 av Camilla Hansén m.fl. (MP) yrkandena 13 och 19.

Ställningstagande

Regeringen behöver verka för en FN-resolution om att regeringar i Mellanöstern, Nordafrika och Asien ska skydda kristna och andra religiösa minoriteter samt vara beredda att låta FN-observatörer se över nödvändiga säkerhetsåtgärder. Situationen för kristna i Mellanöstern behöver särskilt lyftas fram.

18. Övriga frågor, punkt 7 (M)

av Hans Wallmark (M), Hans Rothenberg (M) och Boriana Åberg (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2021/22:3777 av Hans Wallmark m.fl. (M) yrkande 22 och
avslår motionerna
2020/21:1304 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 5,
2021/22:2588 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkande 8 och
2021/22:2589 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkande 15.

Ställningstagande

Internationella arbetsorganisationen (ILO) rapporterade 2020 att 21 miljoner människor var offer för olika former av tvångsarbete, människohandel och slaveri. Av dessa utnyttjades 4,5 miljoner för människohandel för sexuella ändamål. Var fjärde av de utsatta för tvångsarbete var barn. Sverige bör aktivt arbeta mot alla former av människohandel i internationella avtal och diplomatiska relationer med andra länder.

19. Övriga frågor, punkt 7 (V)

av Yasmine Posio (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:1304 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 5,

2021/22:2588 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkande 8 och

2021/22:2589 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkande 15 och

avslår motion

2021/22:3777 av Hans Wallmark m.fl. (M) yrkande 22.

Ställningstagande

I Centralasien är klyftan stor mellan städer och landsbygd när det gäller barns rättigheter. Barnarbete är vanligt förekommande i jordbruket under skördetid. Enligt Unicef lever 26 procent av Tadzjikistans barn med kronisk undernäring och 10 procent är akut undernärda. Många föräldrar i Tadzjikistan registrerar inte födselar vilket innebär svårigheter för barn att få utbildning och sjukvård. Sverige bör som enskilt land och som medlem i EU, OSSE och FN verka för att barns rättigheter i Centralasien stärks.

Personer med funktionsnedsättning utsätts ofta för diskriminering på Afrikas horn som tar sig form i stigmatisering och nedvärderande attityder. Tvångsvård av personer med psykisk eller kognitiv funktionsnedsättning är vanligt förekommande och förhållandena på dessa vårdinrättningar är mycket bristfälliga när det gäller fysisk miljö och behandlingsmetoder. Jag anser att det är ytterst viktigt att personer med funktionsnedsättning inte glöms bort i svensk utrikespolitik. Sverige bör därför som enskilt land och som medlem i EU och FN alltid lyfta situationen för personer med funktionsnedsättning med länderna på Afrikas horn.

Migranter gör långa, dyra och farliga resor genom Mexiko till USA och utsätts ofta för våld och övergrepp. Kvinnor är särskilt sårbara. Jag anser att tuffare tag vid gränsen riskerar att underminera asylrätten och att det ofta

innebär att människor som söker sig till USA av asylskäl nekas asyl per automatik. Sverige bör som enskilt land och som medlem i EU och FN alltid stå upp för asyrrätten i Nord- och Centralamerika.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Motion från allmänna motionstiden 2018/19

2018/19:2459 av Robert Halef (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige via FN och bilateralt med Turkiet ska verka för ett officiellt erkännande av syrianer som ursprungsfolk i Turkiet och tillkännager detta för regeringen.

Motion från allmänna motionstiden 2019/20

2019/20:2818 av Lars Adaktusson m.fl. (KD):

32. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inom ramen för FN agera för att den etniska utrensningen av rohingyer upphör och tillkännager detta för regeringen.

Motioner från allmänna motionstiden 2020/21

2020/21:81 av Alexander Christiansson (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stödja förföljda kristna och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:87 av Amineh Kakabaveh (-):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör verka för att frågan om barnäktenskap kommer högre upp på dagordningen inom EU och FN och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige i EU, FN och andra internationella organisationer bör verka för ett undantagslöst förbud mot barnäktenskap och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige i FN, EU och andra internationella organisationer och samarbetsorgan bör öka sina ansträngningar när det gäller kampen mot trafficking, sexslaveri, barnarbete och andra verksamheter där kvinnor och barn behandlas som en handelsvara, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2020/21:170 av Yasmine Posio m.fl. (V):

12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige som enskilt land, såväl som medlem i EU och FN, ska lyfta SRHR-frågorna i dialogen med Latinamerikas stater och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:252 av Robert Halef (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör verka via FN och EU för att införa sanktioner mot länder, personer och enheter som inte respekterar religionsfriheten samt verka för att FN och EU tar fram en handlingsplan för att skydda och säkra kristnas fortsatta existens i Afrika, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2020/21:444 av Magnus Jacobsson (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör agera för att hädelselagar och dödsstraff på grund av konvertering och annan religionsförföljelse och förtryck motverkas via samarbete inom EU och FN och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:652 av Markus Wiechel m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör visa sitt tydliga stöd för kristna kopter i Egypten och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att FN och EU ställer tydliga krav på Egyptens regering att garantera kristnas säkerhet och rättigheter och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stoppa de uppmaningar till våldsanvändning gentemot kristna som förekommer runt om i Nordkorea och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige tydligt bör visa sitt stöd för kristna i Pakistan och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inom ramen för FN och EU verka för fortsatt skarp kritik mot Nordkoreas hårda hädelselagar samt våldet mot kristna och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige tydligt bör visa sitt stöd för utsatta kristna i Nigeria och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inom ramen för FN och EU verka för att de kristnas säkerhet i Nordkorea

- garanteras och våldsamheterna upphör, och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska verka för att uppmärksamma situationen för kristna och andra religionsutövare i Nordkorea och därmed bidra till att sätta religionsfrihet i landet på det internationella samfundets agenda och tillkännager detta för regeringen.
  9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige tydligt bör visa sitt stöd för utsatta kristna i Indonesien och tillkännager detta för regeringen.
  10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inom ramen för FN och EU verka för att grundläggande mänskliga fri- och rättigheter garanteras för kristna och andra minoriteter i Indonesien och tillkännager detta för regeringen.
  12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att visa sitt tydliga stöd för de kristna minoriteterna i Irak och Syrien och tillkännager detta för regeringen.
  13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vidta åtgärder för att arbeta för en säker zon för kristna minoriteter i Irak och Syrien och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:674 av Sara Gille m.fl. (SD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta avstånd från totalitära staters kvinnoförtryck och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om islamistiska diktaturers kvinnoförtryck och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återkalla erkännandet av Palestina för att främja kvinnors rättigheter i Mellanöstern och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:689 av Markus Wiechel m.fl. (SD):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska erkänna den framtvingade svälten i Ukraina 1932–1933 som ett folk mord och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1304 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör såväl som enskilt land som inom EU och FN verka för att fler personer som bryter mot de mänskliga rättigheterna ställs inför rätta för sina handlingar, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska såväl som enskilt land som inom EU och FN stärka det politiska

- och ekonomiska stödet till kvinnorörelsen på Afrikas horn, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör såväl som enskilt land som inom EU och FN alltid lyfta fram situationen för personer med funktionsnedsättning i sina bilaterala relationer med länderna på Afrikas horn, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
  6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör såväl som enskilt land som inom EU och FN verka för att stärka de fackliga rättigheterna och stödet till fackliga organisationer på Afrikas horn, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
  11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör såväl som enskilt land som inom EU och FN verka för att Somalia upphör med att avrätta fångar och döma människor till döden, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
  12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör såväl som enskilt land som inom EU och FN verka för att Somalia även på federal nivå antar en ny sexualbrottslagstiftning, motsvarande sexualbrottslagstiftningen i Puntland och Somaliland, med en tydlig 18-årsgräns för barn, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2020/21:1502 av Robert Hannah (L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör göra det till en prioriterad utrikespolitisk fråga att EU, FN och andra internationella organ ska prioritera religiösa minoriteters överlevnad i Mellanöstern, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2020/21:2513 av Patrik Lundqvist (S):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen i alla lägen det är lämpligt och applicerbart bör arbeta för att religionsfriheten runt om i världen respekteras och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2642 av Mathias Tegnér och Serkan Köse (båda S):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör verka för en mänskligare och friare aborträtt och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2659 av Maria Nilsson (L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör ta initiativ i alla tillgängliga internationella organ, såsom FN, OSSE och EU, till hur ansvarsutkrävande kan ske i fråga om privata arméer och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2776 av Lars Adaktusson m.fl. (KD):

35. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inom ramen för FN agera för att den etniska utrensningen av rohingyer upphör, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
37. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska verka för en FN-resolution som särskilt lyfter frågan om att skydda kristna och andra religiösa minoriteter, och särskilt lyfta situationen för kristna i Mellanöstern, samt tillåta FN-observatörer att se över nödvändiga säkerhetsåtgärder, och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3204 av Hans Wallmark m.fl. (M):

22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att prioritera bekämpningen av våldsbejakande islamism och tillkännager detta för regeringen.

Motioner från allmänna motionstiden 2021/22

2021/22:2 av Gudrun Brunegård (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utse en arbetsgrupp som källkritiskt granskar tillgängligt material för att klarlägga de avvägningar de svenska regeringarna gjorde i samband med omständigheterna kring Dag Hammarskjölds död och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:64 av Björn Söder (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen formellt ska erkänna folkmordet 1915 på olika minoriteter i Osmanska riket och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:907 av Per Söderlund (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att erkänna folkmordet 1915 och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1036 av Magnus Oscarsson (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör erkänna folkmordet seyfo på suryoye (assyrier/syrianer/kaldéer), armenier och greker och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1314 av Abraham Halef (S):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige i FN bör ta initiativ till att den religiösa och etniska mosaiken bevaras i Irak och Syrien och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att minoriteters, exempelvis syrianers, assyriers och kaldéers, religions- och övertygelsefrihet bör säkras och att en religionsdialog bör föras mellan olika religiösa och etniska grupper i Irak och Syrien, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:1470 av Pia Steensland (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det snarast bör göras ett officiellt erkännande av folkmordet seyfo och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1570 av Serkan Köse och Ola Möller (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om yazidierna och att regeringen bör förstärka sina insatser för att reda ut vad som hände och straffa de som är skyldiga till brott mot mänskligheten, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:1707 av Magnus Jacobsson (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör agera för att hädelselagar och dödsstraff på grund av konvertering och annan religionsförföljelse och förtryck motverkas via samarbete inom EU och FN och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1708 av Magnus Jacobsson (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skydd för kristna i världen och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1791 av Robert Halef (KD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att FN ska uppmanas att erkänna folkmordet 2014 på kristna folkgrupper såsom syrianer, kaldéer, mandéer och assyrier samt yazidier i Irak och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska erkänna folkmordet 2014 på kristna folkgrupper såsom syrianer, kaldéer, mandéer och assyrier samt yazidier i Irak och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att FN:s säkerhetsråd ska utreda samt dokumentera folkmordet på syrianer,

kaldéer, mandéer och assyrier i Irak och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2135 av Roland Utbult (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige i sina kontakter med Indien bör ta avstånd från förföljelsen av religiösa minoriteter i Indien och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2278 av Maria Nilsson (L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör ta initiativ i alla tillgängliga internationella organ såsom FN, OSCE, EU om hur ansvarsutkrävande kan ske i fråga om privata arméer och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2348 av Robert Hannah (L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör göra det till en prioriterad utrikespolitisk fråga att EU, FN och andra internationella organ ska prioritera religiösa minoriteters överlevnad i Mellanöstern, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:2555 av Björn Söder m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen formellt ska erkänna folkmordet 1915 på olika minoriteter i Osmanska riket och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen med anledning av resolution 2091 ska erkänna Islamiska statens terrorkampanj i Irak och Syrien som folkmord och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska erkänna den framtvingade svälten i Ukraina 1932–1933 som ett folkmord och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2568 av Markus Wiechel m.fl. (SD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten för legitima folkambassader att överta fysisk egendom från illegitima ambassader och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjligheten att utfärda diplomatiska id-kort till representanter för folkambassader och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2574 av Markus Wiechel m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör visa sitt tydliga stöd för kristna kopter i Egypten och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att FN och EU ställer tydliga krav på Egyptens regering att garantera kristnas säkerhet och rättigheter och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige tydligt bör visa sitt stöd för kristna i Pakistan och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige tydligt bör visa sitt stöd för utsatta kristna i Nigeria och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stoppa de uppmaningar till våldsanvändning gentemot kristna som förekommer runt om i Nordkorea och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inom ramen för FN och EU verka för fortsatt skarp kritik mot Nordkoreas hårda hädelselagar samt våldet mot kristna och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inom ramen för FN och EU verka för att de kristnas säkerhet i Nordkorea garanteras och våldsamheterna upphör och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska verka för att uppmärksamma situationen för kristna och andra religionsutövare i Nordkorea och därmed bidra till att sätta religionsfrihet i landet på det internationella samfundets agenda och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige tydligt bör visa sitt stöd för utsatta kristna i Indonesien och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inom ramen för FN och EU verka för att grundläggande mänskliga fri- och rättigheter garanteras för kristna och andra minoriteter i Indonesien och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att visa sitt tydliga stöd för de kristna minoriteterna i Irak och Syrien och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2577 av Markus Wiechel m.fl. (SD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige i Europarådet ska verka starkare för att rätten för den enskilda

- medborgaren att frivilligt välja politisk åskådning och facklig organisation efterlevs i medlemsstaterna och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige i Europarådet ska verka för ett starkare samarbete i Europa för att motverka antisemitism och tillkännager detta för regeringen.
  4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att mer kraftfullt verka för att Turkiet ska ställa sig bakom grundläggande värderingar inom Europarådet och tillkännager detta för regeringen.
  5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Somaliland bör erbjudas möjligheten att ingå partnerskap för demokrati med Europarådets parlamentariska församling och tillkännager detta för regeringen.
  7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förhindra shariainspirerad lagstiftning i Europa och tillkännager detta för regeringen.
  8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska verka för en oberoende granskning av Europadomstolen i syfte att motverka jäv i domar och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2581 av Markus Wiechel m.fl. (SD):

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska ta initiativ till en internationell koalition med syftet att granska ledare som bistått Islamiska staten, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:2588 av Håkan Svenneling m.fl. (V):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige, som enskilt land såväl som inom EU och FN, bör verka för att stärka de fackliga rättigheterna och stödet till fackliga organisationer i Iran och Centralasien och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige, som enskilt land såväl som medlem i EU, OSSE och FN, bör verka för att barns rättigheter i Centralasien stärks och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige, som enskilt land såväl som medlem i EU, OSSE och FN, bör verka för ett intensifierat stöd till hbtq-organisationers arbete i Centralasien och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2589 av Håkan Svenneling m.fl. (V):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör verka för att USA ska ratificera FN-konventionen om avskaffande

- av all slags diskriminering mot kvinnor och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige i bilaterala sammanhang med USA bör lyfta kvinnors rätt till abort och tillkännager detta för regeringen.
  5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige som enskilt land såväl som inom EU och FN bör verka för att urfolk ska inkluderas i utformningen av exploaterings- och naturresursprojekt i Nord- och Centralamerika och tillkännager detta för regeringen.
  6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige i bilaterala sammanhang med USA bör lyfta att antirasistiska rörelser bör stärkas och tillkännager detta för regeringen.
  7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige som enskilt land såväl som inom EU och FN bör verka för att USA förbjuder dödsstraff och tillkännager detta för regeringen.
  10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör knyta an med Mexikos feministiska utrikespolitik för samarbete och informationsutbyte och tillkännager detta för regeringen.
  11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige som enskilt land bilateralt såväl som inom EU och FN bör verka för att yttrande- och pressfriheten stärks i Mexiko och tillkännager detta för regeringen.
  15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige som enskilt land såväl som inom EU och FN alltid bör stå upp för asylrätten i Nord- och Centralamerika och tillkännager detta för regeringen.
  16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige inom FN och i bilaterala kontakter med Guatemala bör verka för att en antikorrptionskommission återigen får mandat i Guatemala och tillkännager detta för regeringen.
  18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med hur demokratiseringen särskilt riktas mot El Salvador och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2989 av Christian Carlsson (KD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör verka för en FN-resolution för att skydda kristna och andra religiösa minoriteter i Mellanöstern, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:3002 av Alexander Christiansson (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stödja förföljda kristna och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3246 av Kerstin Lundgren m.fl. (C):

45. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige inom ramen för fler multilaterala samarbetsstrukturer ska försöka forma koalitioner med likasinnade demokratiska länder som gemensamt kan utgöra en motvikt mot de allt tydligare auktoritära strömningar som genomsyrar internationella samarbetsstrukturer, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
46. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige i FN ska driva att FN under kommande år behöver intensifiera dialogen kring och följa upp arbetet med upprätthållandet av mänskliga fri- och rättigheter så som definierat i FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3777 av Hans Wallmark m.fl. (M):

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska arbeta för att de allra allvarigaste brotten mot mänskligheten förs fram för avgörande i Internationella brottmålsdomstolen (ICC) och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige via de internationella organisationer där Sverige är verksamt aktivt bör arbeta för den fria tanken och akademisk frihet och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige i sina internationella relationer bör verka för såväl fria medier som att journalister inte ska drabbas av förföljelse och i de fall journalister är fängslade att dessa frigges, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige i sina internationella relationer bör verka för att de länder som utsätter sin befolkning för folkmord, brott mot mänskligheten och krigsbrott ställs till ansvar för sitt handlande och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige, i de internationella organisationer där Sverige är medlem inklusive EU, ska vara en stark och tydlig röst för rättsstatens principer och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sveriges regering aktivt bör arbeta för att värderingar om rättsstatens principer, mänskliga rättigheter och utveckling samt tillväxt ska utgöra självklara beståndsdelar i det internationella arbetet med genomförandet av Agenda 2030 och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska inkludera arbete mot människohandel i internationella avtal samt i diplomatiska relationer med andra länder och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3882 av Gudrun Brunegård m.fl. (KD):

28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förhindra sexuella övergrepp och könsrelaterat våld mot kvinnor som pågår systematiserat och i stor omfattning i konflikter runt om i världen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:3883 av Lars Adaktusson m.fl. (KD):

20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör verka för en reformering av FN:s råd för mänskliga rättigheter och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska arbeta för ett förbättrat skydd för FN-experten och tillkännager detta för regeringen.
32. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör verka för ett erkännande av folkmordet 2014 på kristna folkgrupper och på yazidier i Irak och tillkännager detta för regeringen.
33. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör verka för ett erkännande av folkmordet 1915, seyfo, och tillkännager detta för regeringen.
34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en internationell ad hoc-domstol för IS-brott och tillkännager detta för regeringen.
37. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska verka för en FN-resolution som särskilt lyfter frågan om att skydda kristna och andra religiösa minoriteter, och särskilt lyfter situationen för kristna i Mellanöstern, samt tillåta FN-observatörer att se över nödvändiga säkerhetsåtgärder och tillkännager detta för regeringen.
49. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utse en arbetsgrupp som källkritiskt granskar tillgängligt material för att klarlägga de avvägningar de svenska regeringarna gjorde i samband med omständigheterna kring Dag Hammarskjölds död och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3995 av Joar Forssell m.fl. (L):

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska ha som ambition att vara världsledande i mål 5 i Agenda 2030 om kvinnors fulla delaktighet i beslutsfattande på alla områden och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4211 av Camilla Hansén m.fl. (MP):

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stödja och skydda MR-försvarare, aktivister, kulturarbetare och journalister

- samt klimat- och kvinnorrättsaktivister och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige fortsättningsvis bör föra en aktiv urfolkspolitik inom det internationella området och ta ansvar för urfolks rättigheter till självbestämmande, mark och land, däribland bevarandet av traditionell kunskap och biologisk mångfald, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
  19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för ett ramverk som aktivt motarbetar s.k. landgrabbing samt hänsynslös exploatering av land, vatten och minoritetsgrupper både av företag i Sverige, EU och internationellt, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
  21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ställa skarpare krav och villkor i Sveriges och EU:s utrikes- och handelspolitik för att driva på det globala klimatarbetet, bevara biologisk mångfald, främja demokrati och mänskliga rättigheter, stärka djurskyddet och minska de globala klyftorna, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

BILAGA 2**Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet**

Motion	Motionärer	Yrkanden
8. Motioner som bereds förenklat		
2018/19:2459	Robert Halef (KD)	
2019/20:2818	Lars Adaktusson m.fl. (KD)	32
2020/21:81	Alexander Christiansson (SD)	
2020/21:87	Amineh Kakabaveh (-)	2, 3 och 11
2020/21:252	Robert Halef (KD)	
2020/21:444	Magnus Jacobsson (KD)	
2020/21:652	Markus Wiechel m.fl. (SD)	1–10, 12 och 13
2020/21:674	Sara Gille m.fl. (SD)	5
2020/21:1502	Robert Hannah (L)	
2020/21:2513	Patrik Lundqvist (S)	2
2020/21:2642	Mathias Tegnér och Serkan Köse (båda S)	2
2020/21:2659	Maria Nilsson (L)	
2020/21:2776	Lars Adaktusson m.fl. (KD)	35
2021/22:2	Gudrun Brunegård (KD)	
2021/22:64	Björn Söder (SD)	1
2021/22:907	Per Söderlund (SD)	
2021/22:1036	Magnus Oscarsson (KD)	
2021/22:1314	Abraham Halef (S)	1 och 2
2021/22:1470	Pia Steensland (KD)	
2021/22:1570	Serkan Köse och Ola Möller (båda S)	
2021/22:1707	Magnus Jacobsson (KD)	
2021/22:1708	Magnus Jacobsson (KD)	
2021/22:1791	Robert Halef (KD)	1–3
2021/22:2135	Roland Utbult (KD)	
2021/22:2278	Maria Nilsson (L)	
2021/22:2348	Robert Hannah (L)	
2021/22:2555	Björn Söder m.fl. (SD)	1 och 2
2021/22:2574	Markus Wiechel m.fl. (SD)	1–10

2021/22:2577	Markus Wiechel m.fl. (SD)	2–5, 7 och 8
2021/22:2581	Markus Wiechel m.fl. (SD)	10
2021/22:2989	Christian Carlsson (KD)	1
2021/22:3002	Alexander Christiansson (SD)	
2021/22:3883	Lars Adaktusson m.fl. (KD)	20, 24, 32–34 och 49